

GREEN DEALS
DUURZAAM UIT
DE CRISIS

Het traject Green Deals

Duurzaam uit de crisis

Dit document is bedoeld om geïnteresseerden te informeren over het traject Green Deals, duurzaam uit de crisis. Een traject dat werd gestart na het uitbreken van de coronacrisis en is geïnitieerd door de MRA en de Amsterdam Economic Board. Dit document gaat in op het waarom van dit traject, beschrijft wat er zoal is gebeurd in het kader van het traject en schetst wat de follow up op dit traject zal zijn na het State of the Region event van 2 december 2020, waarop de eerste resultaten van het traject kort zijn gepresenteerd. Het document gaat ook kort in op de samenhang tussen dit traject en het traject dat moet leiden tot een MRA-Investeringsagenda.

2 december 2020

metropool
regio**amsterdam**

Amsterdam
Economic
Board

Werk maken van verduurzaming

De pandemie, de economische reset en de klimaatcrisis

Het Green Deals duurzaam uit de crisis traject komt voort uit de hoge urgentie die ontstaan is door de coronacrisis. De coronamaatregelen hebben [ingrijpende negatieve economische gevolgen](#) in de Metropool Amsterdam. Er is daardoor een dringende noodzaak om de mensen in de Metropool – die relatief hard geraakt is door het virus – op korte termijn weer perspectief te bieden. Een baan, een opleiding, een stageplek, een nieuwe kans als ondernemer. Tegelijkertijd willen we niet terug naar het oude normaal, maar vooruit naar een duurzame Metropool. De pandemie en economische recessie die daarop volgt, mag immers de aandacht voor het klimaat, die andere wereldcrisis die vooralsnog misschien iets minder zichtbaar, maar zeker niet minder bedreigend is, niet doen verslappen.

Werk maken van verduurzamingsambities biedt ook nieuwe kansen en perspectieven. Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van overheid, bedrijven, kennis- en onderwijsinstellingen en andere stakeholders (netbeheerders, coöperaties, maatschappelijke organisaties) om deze te verzilveren. Corona, klimaat, werk, het zijn allemaal zaken die zich niet binnen gemeentegrenzen afspelen. Bovenregionaal samenwerken is een must.

Investerend de coronacrisis uit

In Brussel en in Den Haag is het mantra *investerend de crisis uit* en zijn omvangrijke investeringsfondsen opgezet. Een deel van deze investeringsmiddelen kan landen in de regio Amsterdam, mits de partijen uit de regio gezamenlijk plannen opstellen en goede voorstellen formuleren. De Metropoolregio Amsterdam heeft daarom het initiatief genomen tot het opstellen van een regionale investeringsagenda waarop grote projecten als de verduurzaming van Schiphol en het Noordzeekanaalgebied, de modernisering van de energieinfrastructuur en de transitie naar een circulaire economie uitgewerkt worden. Deze projecten zijn van bovenregionaal belang en rechtvaardigen een nationale of Europese co-financiering.

Ook de regionale overheden omarmen dit investeringsmantra. Juist in deze economisch zware tijden halen zij vele miljoenen aan investeringen¹ naar voren voor verduurzamingsprojecten zoals renovatie en isolatie van woningen, de aanleg van warmtenetten en de versterking van het regionale fietsnetwerk. Investeringen die een versnelling in verduurzaming betekenen en die in de komende jaren daarnaast vele banen opleveren. Zo laten zij aan Rijk en Europa zien dat zij ook nu hun verantwoordelijkheid nemen en vooruit blijven kijken.

Groen licht aan het eind van de tunnel

In het kader van het traject Green Deals duurzaam uit de crisis is in de 2^e helft van 2020 een zestal thema's geselecteerd waarop door bedrijven, kennis- en onderwijsinstellingen en overheden is toegewerkt naar scherp geformuleerde afspraken die zowel bijdragen aan economisch herstel als aan de duurzaamheidsdoelstellingen van de Metropool Amsterdam.

Voor de thema's Technisch talent én duurzame banen, houtbouwwoningen, fietsmetropool en circulair textiel is in korte tijd op basis van allerlei lopende initiatieven een forse versnelling aangebracht. Daardoor zijn er interessante coalities ontstaan van partijen die zich willen inzetten in nieuwe of versterkte samenwerkingsverbanden. Zij hebben gezamenlijke ambities, acties en kansen geformuleerd waarmee op korte termijn banen kunnen worden gecreëerd en op lange termijn meer welvaart kan worden gerealiseerd. De ambities bieden een beeld van een aantrekkelijke Metropool over een jaar of vijf, als de coronacrisis en de economische dip hopelijk achter ons liggen. Een groen licht aan het einde van de tunnel.

De voortgang die in de afgelopen maanden is geboekt, verschilt per thema. Op sommige thema's zijn uitgewerkte plannen waarvoor deels al intenties zijn afgegeven door de betrokken partijen. Op andere thema's lijken belangrijke stappen dichtbij. Op andere thema's zoals de verduurzaming van bedrijventerreinen en versnelling uitrol laadinfrastructuur hebben de afgelopen maanden verschillende gesprekken plaatsgevonden, maar was de inzet vooral verkennend. Voor deze thema's is wel vastgesteld dat er zeker mogelijkheden liggen om tot concrete investeringsvoorstellen te komen.

¹ oa Banenmotoren Amsterdam 78 miljoen, Herstelfonds Noord-Holland 100 miljoen

Bouwen aan banen én een duurzame metropool

De coronacrisis is een onverwachte stimulans gebleken om op tal van plekken samen te werken waar het voorheen niet lukte, om belemmerende structuren en regels om te buigen, om data te delen of om innovaties van de grond te krijgen. Deze spirit wordt met de Deals ook ingezet voor verduurzaming. Ook in het dagelijks leven zijn de inwoners van de Metropool Amsterdam zaken anders gaan doen. Vaker thuiswerken, vaker op de fiets, reizen buiten de spits, kopen bij lokale duurzame ondernemers. Op deze gedragsveranderingen wordt met de inzet op Deals voortgebouwd.

De Deals geven gezamenlijk perspectief voor mensen die hun baan (dreigen te) verliezen. Voor studenten die nu een opleiding volgen die voorsorteert op werk in sectoren die hard en mogelijk blijvend worden getroffen door de crisis en de nasleep daarvan. Voor organisaties met een tekort aan technisch personeel om de energietransitie en verduurzaming te realiseren. Voor innovatieve ondernemers die we groene kansen en een aantrekkelijke vestigingsklimaat willen bieden. Voor en met de burgers binnen de MRA-regio die duurzaam, betaalbaar, schoon en met perspectief in deze regio willen wonen en werken. En voor de toekomstige generaties.

Via het traject Green Deals duurzaam uit de crisis beogen we een bijdrage aan economisch herstel te leveren: 10.000 mensen naar duurzame banen, tot 3500 extra banen in de houtbouwsector, circulaire (textiel)banen zijn vaker lokale banen. De Deals leveren ook een bijdrage aan een innovatieve en duurzame economie: ecosystemen rondom fietsen, houtbouw en textiel krijgen een boost, er worden samenwerkingen opgezet voor pilots en opschaling. Meer mensen worden opgeleid met diploma's en skills voor duurzame banen. En de Deals hebben een duurzame impact. Minder vertraging in energieprojecten doordat er meer technici aan het werk kunnen. Minder CO₂ uitstoot door houtbouw (120.000 ton) en 40.000 kg circulair textiel dat niet verbrand wordt (5 miljoen ton CO₂ eq). En minder files, minder volle treinen dankzij uitstootvrije fietsers.

Totstandkoming Green Deals Duurzaam uit de Crisis

Op [15 juni](#) zijn MRA bestuurders en vertegenwoordigers van het bedrijfsleven en kennisinstellingen bijeen gekomen om te spreken over handelingsperspectieven in deze nieuwe context. De Amsterdam Economic Board schreef ter voorbereiding op die bijeenkomst een [discussiestuk](#). Hier is de ambitie uitgesproken om toe te werken naar ambitieuze MRA Deals Duurzaam uit de Crisis met als doel om in triple helix verband te werken aan een sneller economisch herstel van de regio.

In de maanden augustus tot en met december is op [verzoek](#) van de agendacommissie van de MRA een kernteam en stuurgroep² gevormd, en zijn er door trekkers gesprekken gevoerd rondom een aantal thema's. Een groslijst is teruggebracht naar een shortlist van de meest levensvatbare en impactvolle thema's: Duurzaam talent, Houtbouwwoningen, Circulair Textiel en Fietsmetropool, Duurzame bedrijventerreinen, Versnelling laadinfrastructuur. In korte tijd is voor de eerste vier een aantrekkelijke ambitie geformuleerd, is geïnventariseerd welke initiatieven al lopen, zijn partijen gevraagd na te denken over hun mogelijke bijdrage. Dit document geeft de status weer rond 2 december 2020. Bij de [State of the Region](#) is de voortgang rond de Green Deals gepresenteerd via een aantal korte interviews.

De ambitiehorizon van de Deals is 2025. In dat jaar hopen we dat de beoogde stappen gezet zijn en de MRA economisch hersteld is en een stuk dichterbij de duurzaamheidsdoelstellingen. Al in 2021 zullen de eerste stappen gezet worden. Technici die een nieuwe baan grijpen. De eerste houtbouwlocaties aangewezen. De start van een textielreparatiecentrum. En pilots met diverse fietsinnovaties.

Hoe verder na 2 december?

2 december is een belangrijke milestone. Het echte werk gaat dan pas beginnen. Om te beginnen worden in januari 2021 per thema rondetafelbijeenkomsten georganiseerd, waarin het werk dat tot dusver is verricht zal worden toegelicht, afspraken worden gemaakt over het vervolg en nieuwe partijen zullen worden uitgedaagd om aan te sluiten.

Om te borgen dat de impact die we voor ogen hebben ook echt gerealiseerd wordt, stellen we de stuurgroep voor om de thema's onder te brengen in reguliere circuits en de stuurgroep zelf op te heffen. Aan de overheidzijde betekent dit dat:

- het thema houtbouw, blijft gekoppeld aan het PHO Bouwen en wonen, waarbij vanzelfsprekend wel de private inbreng moet worden geborgd.
- Het thema circulair textiel gekoppeld blijft aan de Board, waarbij wel de verbinding met het programma CE van de MRA moet worden verstevigd.
- Het thema fiets blijft gekoppeld aan de Vervoerregio en het platform mobiliteit, waarbij ook hier de inbreng van niet-overheden moet worden geborgd.

Over de borging van het thema duurzame banen wordt nog verder gesproken. Hierbij is de kernvraag of afstemming (of zelfs regie) op regio-schaal, bijvoorbeeld via de HCA Klimaatopgave, zinvol en haalbaar is.

² Stuurgroep: Victor Everhardt, wethouder Economie gemeente Amsterdam; Cora Smelik gedeputeerde Duurzaamheid provincie Flevoland; Kees Noorman directeur Oram; Hans Snijders bestuurder Nova College. Gedelegeerd opdrachtgevers: Nina Tellegen, algemeen directeur Amsterdam Economic Board en Jeroen Graafland; directeur Economie, ruimte en duurzaamheid gemeente Haarlemmermeer.

Vanuit elke Deal zal een voorstel worden gedaan voor een effectieve en uitnodigende afstemming tussen overheden en andere spelers, de coalitions of the willing. Iedere deelnemende organisatie zet in wat hij kan bijdragen vanuit zijn rol. Zo wordt rondom houtbouwoningen een werkgroep gevormd en organiseert de fietsmetropoolcoalitie zich als kopgroep. De Deals bouwen voort op lopende initiatieven, waar al veel energie in zit.

Voor diverse Deals en voor de thema's bedrijventerreinen (gelinkt aan MRA platform economie /plabeka) en laadinfrastructuur (gelinkt aan MRA platform mobiliteit / MRA Elektrisch) wordt onderzocht welke activiteiten opgenomen moeten worden in de regionale investeringsagenda. Ook de ROM-MRA (io) wordt actief aangehaakt om waar opportuun business cases op te zetten en financieringen te regelen.

De partijen die zich op 2 december 2020 achter een van de ambities scharen, nodigen andere organisaties nadrukkelijk uit zich ook hiervoor in te zetten en zich aan te sluiten. Dit is de manier om samen te werken, om kennis en ervaring te delen en om acties op elkaar af te stemmen.

Maar ook als formeel meedoen met de MRA Green Deal een stap te ver is, heeft iedere organisatie in de Metropool Amsterdam mogelijkheden om in te zetten voor economisch herstel en een duurzame economie. Bijvoorbeeld door werknemers te stimuleren om buiten de spits of op de fiets naar hun werk te komen, door duurzaamheid in het onderwijs een vaste plek te geven, door een werkkleding van circulair textiel in te kopen, door een reparatieservice op te zetten, door stagiairs en werknemers uit een andere sector te verwelkomen, door een investering naar voren te halen en een duurzame leverancier in te huren. Met elke euro die uitgegeven en elke beslissing die genomen wordt, kan duurzaam economisch herstel dichterbij komen. We hoeven er alleen maar voor te kiezen.

Meer informatie:

Edwin Oskam e.oskam@metropoolregioamsterdam.nl

Annelies van der Stoep a.vanderstoep@amecboard.com